

udviklingen af de fremtidige uddannelser inden for det efterfølgende uddannelsesområde. Herigennem kan man også skabe en nær sammenhæng mellem denne del af uddannelsessystemet og folkeskolen.

Som bekendt fremsatte den tidligere undervisningsminister i folketingsårene 1975-76 og 1976-77 forslag til folketingsbeslutning om 10.-12. uddannelsesår, som skulle danne rammen om forsøgsvirksomhed inden for området. Ingen af forslagene blev imidlertid færdigbehandlede i de pågældende samlinger¹⁾.

Der har samtidig været en udvikling i gang, som understreger nødvendigheden af at tage den eksisterende uddannelsesstruktur og undervisningsindholdet inden for ungdomsuddannelserne op til nærmere vurdering. De senere års stadig voksende søgning til gymnasiet og den efterfølgende voldsomme vækst i søgningen til de længerevarende, videregående uddannelser (universitetsuddannelse og lign.) har fra midten af 1970'erne medført, at flere af dimitterende fra de videregående uddannelsesinstitutioner i stigende grad bliver stillet over for vanskeligheder med at opnå beskæftigelse.

Samtidig har der imidlertid siden begyndelsen af 1970'erne været en tendens til, at studenter og hf'ere i stigende omfang søger andre uddannelser end de langvarige teoretiske. Undervisningsministeren har ved lov af 10. juni 1976 fået en generel bemyndigelse til at regulere tilgangen til de videregående uddannelser, og reguleringen har også medvirket til, at tilgangen til disse uddannelser er blevet mindsket, samtidig med at presset på andre uddannelser er øget. Tendenserne må give anledning til overvejelser om, hvorvidt gymnasiets funktioner udelukkende skal være de samme som hidtil.

Selv om der arbejdes på at etablere og udbygge alternative videreuddannelsesmuligheder (f. eks. i form af korte videregående uddannelser) for studenterne, må det erkendes, at kernen i problemerne omkring de voksende studenterkuld ligger i ungdomsuddannelsernes struktur og opbygning og i deres forskellige status som grundlag for længerevarende videregående uddannelse. Der findes ikke inden for det nuværende stive uddannelsessystem tilstrækkelige muligheder for at modvirke en sådan udvikling.

Situationens uholdbare karakter er blevet yderligere understreget gennem de seneste 2 års voldsomme vækst i tilgangen til 1. gymnasieklasse, hvilket er nærmere belyst i undervisningsministeri-

ets »Gymnasieredegørelse 1979«. En af årsagerne til denne udvikling er utvivlsomt, at der eksisterer en kapacitetsbetinget adgangs begrænsning ved efg-uddannelserne, medens dette ikke er tilfældet for gymnasieuddannelsen. Hertil kommer, at gymnasieuddannelsen rent geografisk er betydelig mere udbygget end erhvervsuddannelserne. Endelig medvirker den efterfølgende adgang til videregående uddannelser til at gøre gymnasieuddannelsen attraktiv.

Også inden for erhvervsuddannelserne har man oplevet en øget tilgang, men uanset at der således er tale om en voksende tilbøjelighed til at fortsætte uddannelsesforløbet efter folkeskolen enten i gymnasiet eller inden for erhvervsuddannelserne, eksisterer der fortsat en såkaldt restgruppe af unge, som ikke er motiveret til efter folkeskolen at fortsætte uddannelsesforløbet inden for ungdomsuddannelserne.

Denne gruppe unge er særlig udsat i fremtidens samfund. Den vil for en betydelig dels vedkommende være henvist til at tage ufaglært arbejde, hvor risikoen for såvel sæson- og konjunkturbestemt som strukturbestemt arbejdsløshed er særlig stor, og den vil som følge af de ustabile beskæftigelsesforhold og som hørende til lavtlønsgruppen i særlig grad have behov for støtte fra det sociale bistandsvæsen.

I forbindelse hermed kan det konstateres, at ledigheden blandt de unge fortsat ligger på et uacceptabelt niveau på trods af den betydelige indsats mod ungdomsarbejdsløsheden, der er udført inden for rammerne af beskæftigelsesplanen fra 1977. (Det skønnes, at der udover de 40.000 ledige, som blev registreret i juli 1979, er yderligere 20.000 unge arbejdsløse, som ikke er registrerede). Ungdomsledigheden får mere og mere karakter af langtidsledighed, og det er i stigende grad pigerne, der bliver hårdest ramt.

Det er regeringens opfattelse, at de fremdragne problemer har nået et sådant omfang, at omfattende ændringer i det bestående system er stærkt påkrævede, ligesom der må etableres en langt højere grad af sammenhæng inden for ungdomsuddannelserne. Løses problemerne ikke effektivt nu, eller nøjes man med delløsninger, der kun sigter mod enkelte sider af problemkredsen, er det nærliggende at antage, at den udvikling, der er i gang, vil fortsætte og forstærke de påviste skævheder inden for uddannelserne.

¹⁾ 1975-76: Folketingstidende p. 3888-3938.

1976-77: Folketingstidende p. 2366-2385.